

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1307
Ημερομ. Κατάθεσης: 8/12/2022

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

1 Δεκεμβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Οικονομικών, κ. Χρήστο Σταϊκούρα.

Τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κ. Κωστή Χατζηδάκη.

Θέμα: «Ορισμένα βασικά συμπεράσματα της Ενδιάμεσης Έκθεσης του Ινστιτούτου Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε.»

Κύριοι Υπουργοί,

Προσφάτως δημοσιεύθηκε η ενδιάμεση έκθεση του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ η οποία εξετάζει και αναλύει την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας κατά τη διάρκεια του α΄ εξαμήνου του 2022 και τις εξελίξεις που διαμορφώνονται σε βασικά υποσυστήματα της. Μεταξύ άλλων η έκθεση επισημαίνει ότι το εμπορικό έλλειμμα συνιστά έναν από τους πιο σημαντικούς αναπτυξιακούς περιορισμούς της Ελλάδας και πηγή αύξησης της ευθραυστότητας της. Το έλλειμμα αυτό λειτουργεί ως μια συνεχής εκροή ρευστότητας και αγοραστικής δύναμης προς το εξωτερικό με αποσταθεροποιητική επίδραση στο μακροοικονομικό και το χρηματοπιστωτικό σύστημα της οικονομίας. Ορισμένα βασικά συμπεράσματα της Ενδιάμεσης Έκθεσης παρατίθενται ακολούθως στη συνέχεια.

- Η κατανάλωση και οι εξαγωγές υπηρεσιών εξακολουθούν να είναι οι κύριοι προσδιοριστικοί παράγοντες της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς το β΄ τρίμηνο του 2022 αυξήθηκαν κατά 3,4 δισ. ευρώ και 3 δισ. ευρώ αντίστοιχα. Οι συνολικές επενδύσεις όλων των τομέων της οικονομίας διατηρούνται σχετικά σταθερές σε χαμηλό επίπεδο (12% του ΑΕΠ το α΄ και το β΄ τρίμηνο του 2022) και με μεγάλη απόσταση από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (περίπου 10 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ).

- Επίσης, εστία προβληματισμού αποτελεί η συνεχιζόμενη αύξηση των εισαγωγών προϊόντων. Το β΄ τρίμηνο του 2022 αντιστοιχούσαν στο 44,4% του ΑΕΠ έναντι 34,3% του ΑΕΠ το ίδιο τρίμηνο του 2021. Η αύξηση αυτή υπερκαλύπτει την αύξηση των εξαγωγών, με αποτέλεσμα το β΄ τρίμηνο του 2022 η Ελλάδα να καταγράφει εμπορικό έλλειμμα ύψους 6,6% του ΑΕΠ. Το εμπορικό έλλειμμα, σε συνδυασμό με την αναγκασία προσαρμογή του δημοσιονομικού ισοζυγίου, επιδεινώνει τη διατηρησιμότητα της οικονομικής μεγέθυνσης και την ευθραυστότητα της οικονομίας.

- Σέ κλαδικό επίπεδο, μεγαλύτερη συμβολή στην παραγωγή ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας είχε ο ενοποιημένος κλάδος εμπορίου, μεταφορών, αποθήκευσης, καταλυμάτων και εστίασης (ετήσια αύξηση περίπου 4 δισ. ευρώ το β΄ τρίμηνο του 2022). Περιορισμένη αύξηση παρουσίασε και ο κλάδος της μεταποίησης, η συμβολή όμως του οποίου στην εγχώρια παραγωγή είναι περιορισμένη (5,5

ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ χαμηλότερα σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης). Αντίστοιχα μικρή ήταν η συμβολή των επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων. Τα στοιχεία αυτά επισημαίνουν την ανάγκη παραγωγικής αναδιάρθρωσης για την ενίσχυση της αναπτυξιακής βιωσιμότητας της χώρας μας.

- Η σχετικά μεγάλη αύξηση των έμμεσων φόρων κατά τη διάρκεια της πληθωριστικής κρίσης συντήρησε το πρόβλημα της μη προοδευτικότητας του φορολογικού συστήματος της χώρας. Το α' εξάμηνο του 2022 η Ελλάδα καταλάμβανε την τρίτη θέση μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωζώνης όσον αφορά στο ύψος του λόγου έμμεσοι/άμεσοι φόροι, πίσω από τη Λετονία και την Πορτογαλία.

- Η χρηματοπιστωτική εικόνα του Δημοσίου αναμένεται να παραμείνει σχετικά εύθραυστη, δεδομένης, μεταξύ άλλων, της επιδείνωσης της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών, της αύξησης των επιτοκίων εξαιτίας της σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής διεθνώς και της γεωπολιτικής αστάθειας.

- Στο πλαίσιο αυτό, η δημοσιονομική διαχείριση της πληθωριστικής κρίσης πρέπει να γίνει με τρόπο συνετό, δίνοντας προτεραιότητα σε μέτρα που στηρίζουν το διαθέσιμο εισόδημα των πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, ενισχύουν τις ροές ρευστότητας στην οικονομία και έχουν υψηλό επεκτατικό αποτέλεσμα σε όρους εισοδήματος και ποιοτικής απασχόλησης. Μια τέτοια σύνθετη επιλογή αποτελεί πρόκληση αλλά και αναγκαιότητα, ώστε να διασφαλιστεί σε μέσομακροπρόθεσμο ορίζοντα η φερεγγυότητα της χώρας, ειδικά μέσα στο επιδεινούμενο εξωτερικό περιβάλλον της οικονομίας.

- Το β' τρίμηνο το ποσοστό απασχόλησης ήταν το δεύτερο χαμηλότερο στην ΕΕ, ενώ η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας ήταν κατά 22,1% χαμηλότερη του μέσου όρου της Ευρωζώνης.

- Η μεγαλύτερη αύξηση της απασχόλησης εντοπίζεται στον κλάδο της παροχής καταλύματος και εστίασης και ακολούθως στο εμπόριο. Επί της ουσίας ο ιδιωτικός τομέας δημιουργεί θέσεις απασχόλησης σε κλάδους που παράγουν χαμηλή προστιθέμενη αξία, είναι χαμηλής παραγωγικότητας και προσφέρουν χαμηλούς μισθούς. Η απασχόληση στον τριτογενή τομέα της οικονομίας έχει ανακάμψει στο επίπεδο του 2008, ενώ η απασχόληση στον δευτερογενή τομέα παραμένει κατά 38% χαμηλότερη από το 2008.

- Το δ' τρίμηνο του 2021 και το α' τρίμηνο του 2022 υπήρξε σημαντική αύξηση της ημιαπασχόλησης, η οποία περιορίστηκε το β' τρίμηνο του 2022. Το 50% των ημιαπασχολούμενων επιθυμούσε να εργαστεί με πλήρες ωράριο, αλλά δεν μπορούσε να βρει θέση πλήρους απασχόλησης. Ο κύριος όγκος των υποαπασχολούμενων είναι ηλικίας 30-44 ετών και ακολούθως 45-64 ετών.

- Μετά τις αυξήσεις του κατώτατου μισθού στην Ελλάδα το 2022, η Ελλάδα ανήλθε στην 11η θέση από τη 16η στην οποία βρισκόταν το 2021. Η εξέλιξη αυτή είναι θετική,

ωστόσο ο κατώτατος μισθός στην Ελλάδα εξακολουθεί να είναι κάτω από το επίπεδο της αξιοπρεπούς διαβίωσης. Η απώλεια αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού είναι διαρκής όσο αυξάνεται το επίπεδο τιμών και επομένως θα πρέπει να υπάρξει νέα και σημαντική αύξηση του κατώτατου μισθού το 2023.

- Η προστασία των εργαζομένων στην Ελλάδα από συλλογικές συμβάσεις εργασίας είναι αξιοσημείωτα περιορισμένη. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι, σύμφωνα με σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελλάδα πρέπει να αυξήσει το ποσοστό κάλυψης των συλλογικών συμβάσεων κατά 54,2 ποσοστιαίες μονάδες.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Προτίθεστε να λάβετε σοβαρά υπόψη την ενδιάμεση έκθεση του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ η οποία εξετάζει και αναλύει την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας κατά τη διάρκεια του α' εξαμήνου του 2022;
2. Ποια είναι τα μέτρα με τα οποία πρόκειται να ενισχύσετε την απώλεια αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού καθόσον αυτή εμφανίζεται διαρκής όσο αυξάνεται το επίπεδο τιμών;
3. Πως προτίθεστε να αντιμετωπίσετε αποτελεσματικά το γεγονός ότι το β' τρίμηνο το ποσοστό απασχόλησης ήταν το δεύτερο χαμηλότερο στην ΕΕ, ενώ η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας ήταν κατά 22,1% χαμηλότερη του μέσου όρου της Ευρωζώνης;
4. Πως πρόκειται να αντιμετωπίσετε τη σχετικά μεγάλη αύξηση των έμμεσων φόρων κατά τη διάρκεια της πληθωριστικής κρίσης η οποία συντηρεί το πρόβλημα της μη προοδευτικότητας του φορολογικού συστήματος της χώρας;
5. Πως πρόκειται να αντιμετωπίσετε αποτελεσματικά το γεγονός ότι το εμπορικό έλλειμμα συνιστά έναν από τους πιο σημαντικούς αναπτυξιακούς περιορισμούς της Ελλάδας και πηγή αύξησης της ευθραυστότητάς της;
6. Πως προτίθεστε να ακολουθήσετε τη σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η Ελλάδα πρέπει να αυξήσει το ποσοστό κάλυψης των συλλογικών συμβάσεων κατά 54,2 ποσοστιαίες μονάδες.

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Ανεξάρτητη Βουλευτής Α' Αθηνών